

Dr. Palágyi Tivadar*

KÜLFÖLDI HÍREK AZ IPARJOGVÉDELEM TERÜLETÉRŐL

Amerikai Egyesült Államok

A) 2007. decemberi számunkban hírt adtunk arról, hogy az Amerikai Egyesült Államokban 2007. november 1-jétől kezdve változtak a folytatólagos és a megosztott bejelentésekre, valamint az igénypontokra vonatkozó előírások. Most arról kaptunk hírt, hogy a Glaxo SmithKline kérte a virginiai körzeti bíróságot a törvénymódosítás hatálytalanítására, aminek alapján Cacheris bíró 2007. október 31-én ideiglenes intézkedést adott ki. Ebben megtiltotta, hogy a szabadalmi hivatal gyakorlatba vegye a vonatkozó végleges rendelkezéseket (Final Rules), amelyeknek november 1-jén kellett volna hatályba lépniük.

Az ügy érdemében a bíró nem hozott döntést, ezért a per folytatódni fog. A további fejleményekről később fogunk hírt adni.

B) A Szövetségi Fellebbezési Bíróság (Court of Appeals for the Federal Circuit, CAFC) az *Andersen Corp. (Andersen) v. Fiber Composites, LLC.* (Fiber)-ügyben 2007. január 26-i döntésében megállapította, hogy egy termék előállítására szolgáló eljárás egy termékigénypont oltalmi körének megítélésénél fontos szerepet játszhat, ha „a szabadalmas kinyilvánítja, hogy az eljárási lépések lényeges részét képezik az igényelt találmánynak”.

Az Andersen állítása szerint szabadalmainak két csoportja polimerből és fából álló kompozitokra vonatkozott, amelyeket a Fiber bitorolt. A szabadalmak első csoportja (I. csoport) „kompozíciókat” igényel, amelyek a szabadalmakban szerkezeti részekké extrudálható, közbenső kompozitanyagokként vannak leírva. A szabadalmak második csoportja (II. csoport) „kompozit szerkezeti tagokat” igényel, amelyeket a szabadalmak úgy írnak le, hogy azok maguk az extrudált részek.

A Fiber azt állította, hogy ezek az igényponti kifejezések úgy értendők, hogy magukban foglalnak egy közbenső pelletizáló eljárást is, amelyet a kompozittalálmány gyártására használnak fel. Minthogy ez a korlátozás nincs kimondottan benne az igénypontokban, a Fiber a leírásra hivatkozott igénypont-értelmezésének alátámasztására. Ilyen értelmezés mellett a Fiber nem bitorol, mert olyan közvetlen extrudáló eljárást alkalmaz, amelyben a polimert és a faforgácsot először egy extruderben összekeverik és megömlesztik, majd közbenső lépés nélkül, közvetlenül átsajtoltják egy olyan szerszámon, amely kialakítja a kész szerkezeti részt.

A körzeti bíróság a szabadalmak I. csoportjával kapcsolatban egyetértett a Fiber értelmezésével, megállapítva, hogy a „kompozitkompozíciókat” úgy kell értelmezni, hogy azok

* Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda Kft.

magukban foglalják a készítésükre használt pelletizálási eljárást is. A szabadalmak II. csoportjának értelmezése kapcsán azonban a körzeti bíróság úgy döntött, hogy a „kompozit szerkezeti tagok” kifejezés oltalmi köre az extrudált termékre van korlátozva, és nem foglalja magában a pelletizáló eljárást. E döntés ellen a Fiber a CAFC-hez fellebbezett.

A CAFC nem értett egyet az alsófokú bíróságnak azzal a döntésével, hogy a Fiber bitorolta a szabadalmak II. csoportját, mert a leírás és az elővizsgálati eljárás együttes szemügyre vétele alapján a Fiber javasolt korlátozását kielégítőnek találta, és megállapította, hogy a szabadalmak mindkét csoportja közbenső pelletizálási eljárásra van korlátozva. Ebből arra következtetett, hogy – miként az I. csoport leírásai – a II. csoport leírásai is azt állítják, hogy a szerkezeti tagok igényelt kedvezőbb tulajdonságait csak a közbenső pelletizáló eljárás lépésével érik el. Ebből a bíróság arra következtetett, hogy a pelletizáló lépés nem csupán előnyös kiviteli alak, mert „a leírás követelményről, nem pedig előnyös kiviteli alakról” beszél.

A szabadalmak II. csoportja elővizsgálati történetének áttekintése után a CAFC szintén arra a következtetésre jutott, hogy a bejelentők egyértelműen lemondtak a „kompozit szerkezeti tagok közvetlen extrudálással történő előállítás eljárájáról”. Hasonlóan az I. csoportba tartozó szabadalmak elővizsgálati eljárásában követett eljáráshoz, a bejelentők itt is kiemelték a találmányban használt közbenső pelletizálási eljárás alapuló technika fontosságát.

A fentiek alapján a CAFC azt állapította meg, hogy a Fiber egyik szabadalmat sem bitorolta.

Az ügyből levonható tanulság, hogy szabadalmi bejelentések megszövegezésekor a leírásban a találmány ismertetésekor óvakodni kell az olyan szóhasználatától, amely kötelezőként ismertet egy lépést ahelyett, hogy azt előnyösnek mondaná, mert ez korlátozhatja az igénypont oltalmi körét.

Ausztria

Jól tájékozott körökből származó hír szerint Ausztria egyáltalán nem vagy legalábbis a közeljövőben nem fogja ratifikálni a Londoni Egyezményt.

Dánia

A dán bíróság a MIDTFYNS Bryghus sörfőző céget eltiltotta a BRAVEHEART nevű sör gyártásától és forgalmazásától, amit Mel Gibson, a híres amerikai színész és a 20th Century Fox filmvállalat kért hasonló című, Oscar-díjas saját filmjük alapján, arra hivatkozva, hogy a névre vonatkozó jogot a sajátjuknak tekintik.

Az alperes azt állította, hogy a Braveheart név már különböző egyéb szövegekben is előfordult; többek között volt egy ilyen nevű római király 1500 évvel ezelőtt. A vita végén azonban a bíróság a felpereseknek adott igazat, és a dán sörgyártót eltiltotta sörének BRAVEHEART néven való forgalmazásától.

Dél-Korea

A módosított mintatörvény 2007. július 1-jén lépett hatályba. A főbb változásokat az alábbiakban foglaljuk össze.

A régi törvény szerint a végleg elutasított vagy ejtett mintabejelentések a technika állásához tartoztak, és így akadályát képezték azonos vagy hasonló tárgyú, később benyújtott minták lajstromozásának. Minthogy azonban az ilyen „feketedoboz-bejelentéseket” nem publikálták, és így azok a köz számára nem voltak hozzáférhetők, a hivatalnak ezt a gyakorlatát sokan kifogásolták. Ezért a módosított törvény előírja, hogy az elutasított vagy ejtett bejelentéseket publikálni kell a hivatali közlönyben. Ennek következtében az olyan mintabejelentést, amely azonos vagy hasonló egy „feketedoboz-bejelentéshez”, az utóbbi alapján csak akkor lehet elutasítani, ha az új bejelentés benyújtási napja későbbi, mint a korábbi bejelentést publikáló hivatali közlöny megjelenési időpontja.

A mintatörvény 1997. évi módosítása után számos mintabejelentést lajstromoztak érdemi vizsgálat nélkül, aminek következtében jelentős számú olyan minta szerzett oltalmat, amely első pillantásra (*prima facie*) érvénytelennek tekinthető, mert nélkülözi az ipari alkalmazhatóságot, vagy nagyon könnyen levezethető a technika állásából. Ezért az új mintatörvény elrendeli azoknak a mintáknak a vizsgálatát is, amelyeket korábban nem vetettek alá érdemi vizsgálatnak. E vizsgálat azt hivatott eldönteni, hogy a minta iparilag alkalmazható-e, és könnyen levezethető-e abból, ami az országban nyilvánosan ismert volt.

Az új törvény szerint vissza kell fizetni az olyan mintabejelentések hivatali illetékét, amelyeket a benyújtás napjától számított egy hónapon belül visszavonnak vagy ejtenek.

Az új törvény felhatalmazza a kizárólagos licenciatulajdonosokat harmadik felek által elkövetett bitorlás esetén per indítására.

Egyesült Királyság

A) Az angol Felsőbíróság (High Court) 2007. június 6-án megvonta az amerikai Merck cég 0 724 444 sz. angol szabadalmát (444-es szabadalom), amelyet a megfelelő európai szabadalom érvényesítése alapján engedélyeztek Nagy-Britanniában.

A 444-es szabadalom tárgya a finaszterid gyógyszer kis dózisban való alkalmazása androgén kopaszság kezelésére; ez a betegség magában foglalja a férfikopaszság (male pattern baldness, MPD) állapotát is.

Magát a finaszterid vegyületet a Merck egy korábbi, 004949 sz. európai szabadalma ismertette, és a 444-es szabadalom elsőbbségének időpontjában a Merck a finaszteridet jóindulatú prosztatátúltengés (benign prostatic hyperplasia, BPH) kezelésére forgalmazta. A BPH kezelésére használt napi dózis 5 mg volt.

A Merck volt a tulajdonosa a 0 285 382 sz. európai szabadalom alapján engedélyezett angol szabadalomnak is, amelyet 1988 októberében publikáltak, és amely ismertette mind

az MPD, mind a BPH kezelését bizonyos vegyületekkel, ideértve a finaszteridet is, amely az 5-reduktáz inhibitora. Az adagolt kompozíciókban levő vegyületek dózisa 5–2000 mg volt.

A 444-es szabadalom úgynevezett svájci típusú igénypontokat tartalmazott: az 1. igénypont finaszterid alkalmazására vonatkozott, orálisan adagolható gyógyszer előállítására androgén kopaszság kezeléséhez kb. 0,05-1,0 mg dózismennyiséggel. Így a 444-es szabadalom igénypontjában meghatározott egyetlen olyan jellemző, amely a technika állásából nem volt ismert, a vegyület alacsonyabb dózisanak az alkalmazása volt, és az egyetlen különbség a finaszteridnek a 444-es szabadalomban igényelt alkalmazása és a 0 285 382 sz. európai szabadalomban nyilvánított alkalmazás között a dózis volt. Ezért a bíróság megállapította, hogy nem volt új a finaszterid alacsonyabb dózisban való alkalmazása MPB kezelésére, és a szabadalmat újdonsághiány miatt megvonta.

A felek kérésére a bíróság megvizsgálta az igénypontok kézenfekvőségét is, és úgy találta, hogy ha a szabadalom igénypontjai újak lettek volna, a találmány kidolgozásával kapcsolatos feltalálói tevékenységet nem kellett volna kétségbe vonni.

B) Az alább ismertetésre kerülő *Ivax Pharmaceuticals (UK) Ltd (Ivax) v. Chugai Seiyaku Kabushiki Kaisha (Chugai)*-ügy hasznos tájékoztatást nyújt arról, hogy az angol bíróságok jelenleg hogyan közelítenek a feltalálói tevékenység megítéléséhez, és megvilágítja a feltalálói tevékenység által létesített „akadály” szintjét, amelyet le kell győzni érvényes szabadalom elnyeréséhez.

Az Ivax kérte a Chugai 0 230 932 sz. európai szabadalma alapján engedélyezett angol szabadalom (932-es szabadalom) megvonását, amivel szemben a Chugai bitorlással vádolta az Ivaxet, és egyúttal kérte a szabadalom módosítását.

A 932-es szabadalom tárgya eljárás nicorandil hatóanyagot tartalmazó stabil készítmény előállítására angina kezelésében való felhasználáshoz. A nicorandil előállítására szolgáló eljárás és alkalmazása keringési betegségek kezelésére már ki volt nyilvánítva a 4 200 640 sz. amerikai szabadalmi leírásban (640-es szabadalom), amely magnézium-sztearátot is említ olyan segédanyagok felsorolásában, amelyekkel együtt a nicorandil ki lehet szerelni.

A bíróságnak benyújtott iratok megállapítják, hogy a nicorandil alkalmazása két nehézséggel jár, amelyeket le kell győzni ahhoz, hogy az ilyen hatóanyagot tartalmazó stabil tablettákat elő lehessen állítani. Először: a nicorandilkészítmények nedves körülmények között instabilak, és így azokat ennek megfelelően kell elkészíteni és tárolni. Másodszor: a tabletták előállításánál használt sajtolóerők a nicorandilkristályok deformálódásához és torzulásához vezetnek, aminek eredményeként a nicorandil instabil és bomlásra hajlamos lesz.

Az 57 145 659 sz. korábbi japán szabadalmi bejelentésben (659-es bejelentés), amelyet említ a 932-es szabadalom, és amelyre az Ivax hivatkozik, az instabilitás problémáját azzal oldották meg, hogy a tablettává sajtolás előtt a nicorandilkristályokat „egy vagy több zsírsavból vagy viasszerű olyan anyagból álló bevonattal látják el, amely normál hőmérsékleten szilárd”. A nicorandilkristályok bevonására használható anyagok példáulként a sztearinsavat és a sztearil-alkoholt adják meg, amelyeket a bevonáshoz szerves oldószerrel oldatba

visznek. Ennek a módszernek az a hátránya, hogy a tablettázási eljárásba további lépések és további berendezés bevitelét igényli, ami növeli a tablettakészítés időtartamát és költségét.

A 932-es szabadalom szerint olyan módon állítanak elő stabil nicorandilkészítményeket, hogy a nicorandilt legalább 0,5% mennyiségű telített alifás savval vagy telített magasabb alkohollal – mindkét anyag szilárd normál hőmérsékleteken – és adott esetben legalább 0,1% fumársavval, oxálsavval, szalicilsavval, borkósavval és/vagy glutársavval elegyítik. Más szavakkal: megkerülik a kristályokon bevonat alkalmazását, egyidejűleg megtakarítást érve el mind a berendezésben, mind időben és költségekben. A telített alifás savak és telített magasabb alkoholok előnyös példáiként megemlítik a sztearinsavat, illetve a sztearil-alkoholt.

A döntés részletesen ismerteti a vonatkozó területen a technika állását. A bíró különösen kiemelte, hogy a kiszerezési technológiában a magnézium-sztearát az előnyös választás a csúsztatóanyag-adalékok közül (a tablettáknak a sajtolószerszámból való eltávolításához és a sajtolószerszám kopásának csökkentéséhez). Azt is megállapította, hogy már a sztearinsav is ismert volt azonos célú felhasználáshoz (a 640-es szabadalomban már említik magnézium-sztearáttal együtt).

Az Ivax azt állította, hogy ez a különbség két ok miatt kézenfekvő volt. Először: a formulázási próbák alapján a sztearinsav a második a magnézium-sztearát mellett csúsztatóanyagként, ezért szakember számára kézenfekvő lenne mindkét anyagot kipróbálni egy rutinkísérlet-sorozatban. Ilyen módon egy szakember olyan készítményt állítana elő, amely a 932-es szabadalom oltalmi körébe esne anélkül, hogy feltalálói tevékenységre lenne szüksége. Másodszer: ha a magnézium-sztearát alkalmatlannak bizonyulna, a sztearinsav lenne a kézenfekvő másik kipróbálandó csúsztatóanyag.

A fenti első okra válaszként a Chugai előadta, hogy egy szakember, ha figyelembe veszi a 640-es szabadalom tanítását, magnézium-sztearátot használna, hacsak nem lenne valamilyen pozitív ok arra, hogy másképp járjon el. Sem a 640-es szabadalom, sem irodalmi adatok nem ösztönöznék a szakembert arra, hogy a magnézium-sztearátot alkalmatlannak tekintse, és ezért nem lenne kézenfekvő a sztearinsavra való áttérés. A második okra vonatkozó válaszként a Chugai azt állította, hogy ha a formulázási kísérletek stabilitási problémákat tárnának fel egy magnézium-sztearátot tartalmazó készítménnyel kapcsolatban, a szakembernek nem lenne oka az instabilitást a magnézium-sztearát használatának tulajdonítani, és ezért nem gondolna arra, hogy a problémát egy másik csúsztatóanyagra való áttéréssel oldja meg.

A bíró megállapította, hogy a szakember nagy valószínűséggel mind a magnézium-sztearátot, mind a sztearinsavat választaná (mint az első és a második helyen leggyakrabban használt csúsztatóanyagot) lehetséges csúsztatóanyagként formulázási kísérletei során, és ezért a 932-es szabadalom alapján a 932-es szabadalom oltalmi körébe eső stabil készítményt állítana elő. Annak meghatározásakor, hogy ez magát a 932-es szabadalmat kézenfekvővé tenné-e, a bíró kifejtette, hogy ez egy „nagyon nehezen megválaszolható kérdés”, de végül azt állapította meg, hogy a kézenfekvőséget megalapozó első ok elfogadható.

A bíró elutasította a kézenfekvőség bizonyítására felhozott és közvetve a 640-es szabadalomra alapozott második okot, elsősorban azon az alapon, hogy ha a magnézium-sztearát nem vezetne stabil készítményhez, a szakember a hibát nem tulajdonítaná a magnézium-sztearát használatának, és azt sem gondolná, hogy egy másik csúszatóanyag segíthetne a probléma megoldásában.

A bíró a 932-es szabadalom és a 659-es bejelentés közötti különbséggel kapcsolatban azt állapította meg, hogy az utóbbi szerint a nicorandilkristályokat előzőleg kell bevonni a sztearinsavval, ami azt kívánja, hogy a sztearinsavat egy szerves oldószerben feloldva használják, míg a 932-es szabadalom szerint a nicorandilt egyszerűen össze kell keverni a szilárd sztearinsavval tablettázás előtt.

Az Ivax előadta, hogy egy szakember megpróbálná a szerves oldószer használatának kiküszöbölését, és ezért szokásos vizsgálatainak részeként megpróbálná egyszerűen összekeverni a két komponens. Ezzel szemben a Chugai érvelése szerint a szakember megvizsgálná, hogy a kristályokra felvitt bevonat szükséges-e a stabilizáláshoz, és hogy a bevonási eljárás, ideértve az oldószer használatát is, lényeges-e.

A bíró elutasította az Ivax érvelését, megállapítva, hogy a 932-es szabadalom a 659-es bejelentéshez viszonyítva feltalálói tevékenységen alapult. Minthogy a 659-es bejelentés egyértelműen megállapítja, hogy a magnézium-sztearát és a nicorandil egyszerű elegyítése nem eredményez stabil készítményt, és hogy a szakember tudná, hogy a sztearinsav nem olyan jó bevonóanyag, mint a magnézium-sztearát, a bíró szerint a 659-es bejelentés valójában eltanácsol a 932-es szabadalomban igényelt találmánytól. A bíró tehát a 932-es szabadalmat az Ivax által megnevezett nyomtatványok egyike alapján tekintette kézenfekvőnek, a másik alapján nem.

A bíró azt is megállapította, hogy ha a 932-es szabadalom érvényes lenne, bitorolták volna. Emellett úgy döntött, hogy ha a 932-es szabadalom javasolt módosításait engedélyeznék, a kézenfekvőségre alapozott támadás sikertelen lett volna, és a módosított 932-es szabadalmat is bitorolták volna. A bíró azonban elutasította a javasolt módosítások engedélyezését azon az alapon, hogy azok új anyag beiktatását eredményeznék, amit az 1977. évi szabadalmi törvény 76(3)(a) szakasza nem tesz lehetővé.

A fenti ügyben a bíró a kézenfekvőségre vonatkozó három külön támadással szembesült, amelyek mindegyike a feltalálói tevékenység eltérő szintjeire vonatkozott. Az Egyesült Királyság Szellemitulajdon-hivatala jelenleg vizsgálja a feltalálói tevékenység (inventive step) követelményét. Az egyik vizsgált kérdés így hangzik: „Az Ön véleménye szerint az Egyesült Királyság Szellemitulajdon-hivatala által engedélyezett szabadalmak esetén megfelelő-e a feltalálói tevékenység szintjének követelménye, és kellő egyensúlyban van-e a szabadalmak és harmadik felek érdekeivel?” E kérdésre a válasz még nem született meg, de meg lehet állapítani, hogy a fentebb ismertetett döntés kellő szakértelemmel alkalmazza a feltalálói tevékenység meghatározására irányuló megoldást, mert különbséget tesz egyrészt egy anyagnak a szokásos célra történő (ami kézenfekvő), másrészt olyan alkalmazása között, amikor egy eljárásban költségmegtakarító javulást érnek el (ami nem szükségszerűen kézenfekvő).

Európai Szabadalmi Hivatal

Az elmúlt években jelentősen megváltozott a hivatalnál benyújtott európai szabadalmi bejelentéseknek mind a mennyisége, mind a bonyolultsága. Egyre több olyan bejelentés érkezik, amely több száz oldal terjedelmű, és amelynek több tucat igénypontja van. Ez jelentős mértékben befolyásolja az elővizsgálók és az alakiságokat ellenőrző hivatalnokok munkáját. Ezért szükségessé vált olyan díjrendszer kialakítása, amely figyelembe veszi ezeket a változásokat.

Az új díjszerkezet fő célja, hogy hozzájáruljon az engedélyezési eljárás egyszerűsítéséhez. A hivatal véleménye szerint ezt különösen az alábbi módszerekkel lehet elérni:

- a bejelentői magatartás díjakkal történő befolyásolása,
- a jelenlegi díjrendszer egyszerűsítése,
- a közvetlen európai és az euro-PCT bejelentések díjainak összhangba hozása.

Az új díjszerkezet mellett a hivatal növelni kívánja az évdíjak késői fizetése esetén a pótdíjakat, és a visszafizetési rendszert egyszerűsíteni kívánja olyan esetekben, amikor két kutatást végzett ugyanazzal a bejelentéssel kapcsolatban.

A fentieknek megfelelő változásokat a hivatal 2009. január 1-jén kívánja hatályba léptetni.

Franciaország

A francia parlament 2007. október 17-én fogadta el a szellemi tulajdon-jogok érvényesítésére vonatkozó, 2004/48/EC irányelvnek megfelelően módosított új törvényt, amely intézkedik az e jogokra specializálódott elsőfokú felsőbb bíróságok (Tribunaux de Grande Instance) felállításáról. A részleteket az igazságügyi minisztérium által kidolgozandó új rendelet fogja szabályozni.

Gambia

Gambiában 2007. április 2-án lépett hatályba az új védjegy törvény, amelynek főbb jellegzetességeit az alábbiakban foglaljuk össze.

A nemzetközi osztályozási rendszert alkalmazzák a korábban alkalmazott angol osztályozási rendszer helyett.

Szolgáltatási védjegyek is lajstromozhatók. Korábban csak árukat lehetett lajstromoztatni.

A Párizsi Unió Egyezmény alapján elsőbbség igényelhető, ami korábban nem volt lehetséges.

A védjegybejelentéseket feltétlen és viszonylagos kizáró okokra vizsgálják.

A védjegyoltalom időtartama a bejelentés napjától számított 10 év. A hatályos védjegy-lajstromozások a korábbi 14 éves oltalmi idő lejártáig hatályban maradnak legkésőbb 2017. április 2-ig, amikor az összes megújítatlan védjegy az új törvény alapján lesz megújítható.

Az új törvény végrehajtási utasítását még nem adták ki.

Hollandia

A) A rotterdami bíróság 2006. november 9-én megállapította, hogy a Dutch Nut Group (DNG) POEMANOTEN (Pumadiók) védjegye nem bitorolja a Duyvis versenytárs TIJGERNOOTJES (tigrisdiók) védjegyét.

A bíróság szerint a „tjiger” (tigris) szó nem különösen disztinktív a diókkal kapcsolatban. Ezért minimális volt annak a veszélye, hogy a fogyasztók összekapcsolják a „poema” (puma) és a „tjiger” szavakat.

B) Mint ismeretes, Hollandiában 1995-ben változtatták meg úgy a szabadalmi törvényt, hogy áttértek a bejelentési rendszerre, vagyis a szabadalmi bejelentéseket csak alakiságokra vizsgálják, majd 18 hónap eltelte után szabadalmat adnak, és a bejelentéseket lajstromozzák. Ettől az időponttól kezdve a bejelentések bárki által megtekinthetők, vagyis az engedélyezés egyúttal közrebocsátással jár. Bár felszólalni nem lehet, a szabadalom érvényességét kétségbe lehet vonni, de ez a kérdés csak bírósági eljárásban dönthető el.

Most arról kaptunk hírt, hogy a szabadalmi hivatal jelentős változásokat kíván bevezetni a szabadalmazási eljárásba. A módosításokat a szenátusnak még jóvá kell hagynia. Az új törvény valószínűleg 2008 első negyedében lép hatályba.

A módosított szabadalmi törvény lehetőséget fog nyújtani arra, hogy a holland szabadalmi bejelentéseket angol nyelven nyújtsák be, csupán az igénypontokat kell majd holland nyelvre lefordítani.

Az új törvény szerint a bejelentők olcsón juthatnak majd kutatási jelentéshez. A tervek szerint ugyanis 100 EUR díj befizetése ellenében a szabadalmi hivatal kiváló minőségű „írott véleményt” (written opinion) fog kiadni, hasonlóan az Európai Szabadalmi Hivatal jelenlegi gyakorlatához. Ezzel szemben a hatályos törvény szerint a holland kutatási díj 340 EUR.

Az új törvény el fogja törölni a hat év oltalmi idejű kisszabadalom intézményét.

A törvénymódosítást erősen támogatja a holland kormány, amely ezzel a kis- és közép vállalatok által végzett innovációs tevékenységet kívánja előmozdítani.

Horvátország

Az Európai Unióhoz való csatlakozás előkészítési eljárásának részeként Horvátország a szellemi tulajdon területén összhangba hozta iparjogvédelmi törvényeit az európai irányelvekkel és rendeletekkel. Ennek megfelelően 2007. augusztus 1-jei hatállyal módosították a szabadalmi, a védjegy- és az ipariminta-törvényt, továbbá a földrajzi jelzések és eredetmegjelölések, valamint a félvezető termékek topográfiájának oltalmára vonatkozó törvényeket.

További lényeges változás, hogy bevezették a fellebbezés lehetőségét a Horvát Szellemi-tulajdon-védelmi Hivatal határozatai ellen. A hivatal Fellebbezési Tanácsát a kormány fogja

kinevezni, és az a hivataltól független szervként fog működni. A fellebbezési eljárásra vonatkozó rendeletek 2008. június 1-jén lépnek hatályba.

Az európai szabadalmakat 2004. április 1-je óta lehet kiterjeszteni Horvátországra. A horvát kormány a közeljövőben kívánja letétbe helyezni a Németországi Szövetségi Köztársaság kormányánál az Európai Szabadalmi Egyezményhez (ESZE-hez) való csatlakozás okmányát, és így rövidesen annak rendes tagországa lesz.

India

A) A felperes *Diageo North America Inc.* (Diageo) alkoholos italok vonatkozásában tulajdonosa a SMIRNOFF védjegynek, amely vörös alapon arany szegéllyel tartalmazza a védjegy fehér betűit. Az alperes *Shiva Distilleries* (Shiva) a BRISNOFF védjegyet használta, mégpedig lényegileg hasonlóan stilizált módon mint a felperes a saját védjegyét. Ezért a Diageo kérte a Delhi Felsőbíróságtól (Delhi High Court) a Shiva eltiltását védjegyének használatától.

A Shiva arra hivatkozott, hogy hajlandó a védjegynek a felpereséhez hasonló színkombinációját megváltoztatni. Így eldöntendő kérdésnek az maradt, hogy a BRISNOFF védjegy hasonló-e a SMIRNOFF védjegyhez. Ezzel kapcsolatban a bíróság megállapította, hogy a „-noff” végződést harmadik felek általánosan használják vodkával kapcsolatban. A „smir-” és a „bris-” kezdő szótagokat azonban nem találta hasonlóknak annak ellenére, hogy azok betűi közösek, kivéve az m betűt a smir-ben és a b betűt a bris-ben, viszont a betűk sorrendje teljesen eltérő.

Ennek következtében a bíróság mind hangzási, mind vizuális eltérést állapított meg, és a Shivát arra utasította, hogy változtassa meg a védjegy kapcsán használt színkombinációt.

B) A *Rolex S. A. v. Rolex Wear Corporation and Others*-ügyben a Delhi Felsőbíróság a felperes részére kedvező ítéletet hozott, amelyben eltiltotta az alpereseket a ROLEX védjegy használatától készruhákkal kapcsolatban.

A bíróság ítéletének meghozatalakor abból indult ki, hogy a felperes, aki a jól ismert ROLEX és ROLEX OYSTER védjegy tulajdonosa, jogosult védjegyeinek megóvására a hígítástól, és ezért indokolt az alperes eltiltása azok használatától. Az ítélet annak ellenére született, hogy az alperes 1970 óta használja a ROLEX védjegyet.

Japán

A) A Japán Szabadalmi Hivatal és a Német Szabadalmi és Védjegyhivatal megállapodott abban, hogy 2008 márciusától kezdve össze fogják hangolni a szabadalmi eljárást azon bejelentések esetében, amelyeket mind a két országban benyújtanak. A megállapodásnak megfelelően ha a hazai bejelentésre szabadalmat adnak, a másik ország szabadalmi hivatalát tájékoztatni fogják a kutatási eredményekről, aminek következtében az utóbbi országban meg lehet gyorsítani a szabadalmazási eljárást.

Jelenleg Japán hasonló rendszer bevezetéséről tárgyal az Ausztrál, a Kanadai és az Európai Szabadalmi Hivatallal. Ilyen közös programot már elkezdtek az Amerikai Egyesült Államokkal, Dél-Koreával és Nagy-Britanniával.

B) Arról kaptunk hírt, hogy a Japán Szabadalmi Hivatal 2008 januárjától kezdve 20-40%-kal tervezi csökkenteni a szabadalmak fenntartási díját. Egyúttal vizsgálja a védjegy-megújítási díjak csökkentésének lehetőségét is.

A díjcsökkentéssel a hivatalnak az a célja, hogy megkönnyítse a szabadalmak és védjegyek oltalmának fenntartását, és javítsa a műszaki újítások infrastruktúráját.

C) A *Canon. Inc. (Canon) v. Recycling Assist Co.* (Recycling)-ügyben a Japán Legfelsőbb Bíróságon Ryoji Nakagawa bíró 2007. november 8-án úgy döntött, hogy nem hajlandó foglalkozni a Canon szabadalma szerinti nyomtatópatronokat újratöltő alperes fellebbezésével. Így megerősítette az alsófokú bíróság azon döntését, hogy a Recycling bitorolta a Canon tintaszivárgás meggátlására vonatkozó, 3 278 410 számú japán szabadalmát, amely a folyadéktartályra, a tartály gyártási módszerére, a tartály csomagolására, valamint a tartályt és a fejet integráló tintasugarfejes patronra és folyadékextrudáló eszközre vonatkozik.

Egy nappal később azonban ugyanezen a bíróságon a *Seiko Epson Inc. (Seiko) v. Ecorica*-ügyben Kazuko Yokoo bíró azt állapította meg, hogy az alperes, amely újratöltötte a Seiko nyomtatópatronjait, nem bitorolta a Seiko szabadalmát, mert a Seikonak a patronokra vonatkozó találmánya nem elégíti ki a feltalálói tevékenység követelményét.

A Recycling egy meg nem nevezett kínai társaságtól Macaóról importált újratöltött Canon-patronokat, és azokat Japánban forgalmazta a Canon hozzájárulása vagy felhatalmazása nélkül. A Canon patronjait Japánban 800-1000 jenért (7-9 USD) adták el, míg a Recycling az újratöltött patronokat 600-700 jenért (5-6 USD) forgalmazta. A bíró azért állapított meg bitorlást, mert az alperes által a Canon szabadalma szerinti termékekből készített új termékek a Canon szabadalmának oltalmi köre alá esnek. Így a Legfelsőbb Bíróság megerősítette a Szellemtulajdon-védelmi Felsőbíróság korábbi döntését, amely elrendelte, hogy a Recycling szüntesse meg az újratöltött Canon-patronok gyártását és forgalmazását.

A Legfelsőbb Bíróság egyetértett az alsófokú bírósággal abban, hogy egy szabadalmazott termék részeinek módosítása vagy helyettesítése a szabadalmazott technológia feltalálójának joga. A bíróság elutasította az alperesnek azt az érvelését, hogy az elhasznált patronokra nem vonatkozik a szabadalmi oltalom, mert befejeződött a patronok gazdasági élete.

A bíróság azt is megállapította, hogy az újratöltött patronok Japánon kívüli forgalmazását szintén a japán törvénybe ütköző cselekedetnek kell tekinteni.

A Seiko-ügyben a Legfelsőbb Bíróság azért utasította el az alsófokú bíróság döntése elleni fellebbezés megtárgyalását, mert szűken értelmezte az Epson tintaszivárgás meggátlására vonatkozó szabadalmának oltalmi körét, és megállapította, hogy a szabadalom nem vonatkozott a nyomtató tintatároló tartályára.

Úgy tűnik, hogy a Legfelsőbb Bíróság mindkét ügyben abból indult ki, hogy a szabadalmi jogokat védeni kell ugyan, azonban a szabadalmi törvény hatálya nem biztosít feltétel nélküli oltalmat.

Kanada

A) Kanada fő kormányzója, Michaëlle Jean 2007. október 16-án tartott beszédében többek között kifejtette, hogy a kormány támogatni fogja a kutatókat és innovátorokat új ötletek kidolgozásában és piacra vitelében, és javítani fogja a kulturális és a szellemi tulajdonra vonatkozó jogok oltalmát Kanadában, ideértve a szerzői jogok reformját is.

B) A Pharmawest Pharmacy Ltd. a CANADADRUGS és a CANADADRUGS.COM védjegy törlését kérte a bíróságtól. Ezeket a védjegyeket egy Thorkelson nevű személy lajstromoztatta egy gyógyszertár működtetésével kapcsolatban és annak doménneveként.

A bíró megállapította, hogy a kifogásolt védjegyek deszkriptívek, és nem szereztek megkülönböztető jelleget a védjegybejelentések napjáig. Ezért a bíró helyt adott a felperes kérelmének, és elrendelte a védjegyek törlését a védjegy-lajstromból.

Koszovó

Az Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle februári számában már hírt adtunk arról, hogy Koszovóban érvényesíteni lehet a Szerbiában szerzett szellemitulajdon-védelmi jogokat, és azt is jeleztük, hogy a Szabadalmi és Védjegy hivatal azonnal megnyitják, mielőtt az Egyesült Nemzetek főtitkárának különleges megbízottja jóváhagyja az erre vonatkozó törvényt.

Most arról kaptunk hírt, hogy megnyitották a Koszovói Szellemitulajdon-védelmi Hivatalt. Ezt követően 12 hónapon belül lehet érvényesíteni a szerbiai lajstromozásokat. Az ilyen tárgyú kérelmekhez csatolni kell a szerbiai lajstromozást igazoló bizonylatot.

Malajzia

Malajzia Belkereskedelmi és Fogyasztási Minisztériuma javasolta, hogy az ország valamennyi tartományában állítsanak fel szellemitulajdon-védelmi bíróságokat. Ennek megfelelően 15 körzeti bíróság és 6 felsőbb bíróság létesül; az utóbbiakat azokban a tartományokban fogják felállítani, amelyekben legnagyobb a szellemitulajdon-bitörölások száma.

Norvégia

2007. októberi számunkban beszámoltunk arról, hogy a norvég parlament 2007 júniusában megszavazta az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) ratifikálását. Most arról kaptunk hírt, hogy Norvégia 2008. január 1-jétől kezdve az ESZE tagja lett, és így az ezen időpont után benyújtott európai szabadalmi bejelentésekben és PCT-bejelentésekben megjelölhető.

Omán

Omán kormánya 2007. július 16-án letétbe helyezte a Budapesti Szerződéshez, a Madridi Jegyzőkönyvhöz, a Szabadalomjogi Szerződéshez és a Védjegyjogi Szerződéshez való csatlakozás okmányait. Ennek megfelelően ez a négy nemzetközi szerződés Ománra nézve 2007. október 16-án lépett hatályba.

Szabadalmi Együtműködési Szerződés

A WIPO tagállamainak és ezen belül a PCT Uniónak a 36. közgyűlését 2007. szeptember 24-től október 3-ig tartották Genfben.

A részt vevő 183 tagország képviselői jóváhagyták a kiegészítő nemzetközi kutatás új rendszerét, amely lehetővé fogja tenni a bejelentők számára, hogy a „fő” nemzetközi kutatás mellett egy vagy több kiegészítő kutatást kérjenek olyan nemzetközi hatóságoktól, amelyek nem azonosak a fő kutatást végző nemzetközi kutatási hatósággal (ISA-val).

Ezzel a rendszerrel azt kívánják elérni, hogy a nemzetközi szakaszban a technika állásáról alaposabb áttekintést lehessen kapni, különösen olyan dokumentumok vonatkozásában, amelyeknek a nyelvén a fő kutatást végző hatóság nem kutat hatékonyan.

A nemzetközi kutatási hatóságok szabadon dönthetnek arról, hogy nyújtanak-e kiegészítő kutatási szolgáltatást, és ha igen, milyen feltételek mellett.

A PCT-szabályoknak az új kiegészítő nemzetközi kutatási rendszerre vonatkozó módosításai 2009. január 1-jén lépnek hatályba, és nem csupán az ezen időpontot követően benyújtott nemzetközi bejelentésekre fognak vonatkozni, hanem olyan függő bejelentésekre is, amelyekre a rendszer még alkalmazható lesz.

Kiegészítő nemzetközi kutatást a gyakorlatban csak azt követően fognak végezni, amikor már legalább két ISA bejelentette, hogy kész ilyen szolgáltatást nyújtani.

A PCT közgyűlése a Brazil Nemzeti Iparjogvédelmi Intézetet és az Indiai Szabadalmi Hivatalt is kijelölte nemzetközi kutatási és elővizsgálati hatósággá. E két kijelölés akkor lép majd hatályba, amikor a Nemzetközi Iroda és a két hivatal megkötötte a szükséges megállapodást. E két hivatal a 14. és a 15. nemzetközi kutatási és elővizsgálati hatóság lesz. A közgyűlés egyúttal további tíz évvel meghosszabbította a meglévő 13 hatóság ilyen működését.

A közgyűlés a PCT 48.3 szabálya alapján a koreai és a portugál nyelvet is „publikációs nyelv”-nek jelölte ki, amivel a PCT hivatalos nyelveinek száma tízre növekedett. A korábban elismert hivatalos nyelvek a következők: angol, arab, francia, japán, kínai, német, orosz és spanyol. Ez a módosítás is 2009. január 1-jén fog hatályba lépni.

A közgyűlés elfogadta a PCT-szabályok egyéb módosításait is, amelyek 2008. július 1-jén lépnek majd hatályba. A főbb módosítások a következők.

– Korábbi kutatások eredményeinek felhasználása, vagyis a bejelentő kérheti, hogy az ISA a nemzetközi kutatás elvégzésekor ne csupán a saját maga által végzett korábbi kutatás

eredményeit vegye figyelembe, hanem egy másik ISA vagy egy nemzeti hivatal korábbi kutatási eredményeit is.

– Az elsőbbségi jog helyreállítása az átvevő hivatal által, aminek révén az átvevő hivatal díjfizetés ellenében jogosult lesz meghosszabbítani az elsőbbségi jog helyreállításának határidejét.

A közgyűlés megállapította, hogy mind a PCT-reformbizottság, mind a PCT-reform munkacsoportja befejezte munkáját.

A Szellemi Tulajdon Világszervezete

A Szellemi Tulajdon Világszervezetének főigazgatója, Kamil Idris egy 2007. november 13-án kelt körlevélben bejelentette, hogy 2008 szeptemberével vissza kíván vonulni, és egyúttal elő kívánja segíteni utódjának kijelölési folyamatát.

A WIPO tagországait felkérték, hogy 2008. február 13-ig közöljék az utódra vonatkozó javaslatukat.

Idris szolgálati ideje 2009 végén járna le. Korai visszavonulásának valószínű oka, hogy egy 2006 novemberében tartott belső ellenőrzés feltárta: hivatalos iratokban legalább tucatszor helytelenül adta meg korát, és végzettségével, valamint korábbi alkalmazásaival kapcsolatban is számos ellentmondásba keveredett.

Szingapúr

A szingapúri Fellebbezési Bíróság a *McDonald's Corporation* (McDonald's) *v. Future Enterprises Pte Ltd* (Future)-ügyben megerősítette a felperes védjegyjogait.

Az ügy előzménye, hogy a McDonald's felszólalt a Future MACCOFFEE védjegyének lajstromozása ellen arra hivatkozva, hogy korábban már lajstromozták a MCCAFFEE védjegyet.

A védjegy hivatal helyt adott a felszólalásnak, ami ellen az alperes a Felső Bírósághoz (High Court) nyújtott be fellebbezést. A hivatal döntését azonban ez a bíróság is megerősítette.

Ezután a Future a Szingapúri Fellebbezési Bírósághoz (Singapore Court of Appeal) nyújtott be fellebbezést, és azzal érvelt, hogy védjegyére helyi és külföldi használat révén, szokásjog alapján szerzett oltalmat. Szerinte a MCCAFFEE védjegy lajstromozásával biztosított jogok a felszólalási és az érvénytelenítési eljárásban a szingapúri védjegy törvény hatálya alatt korlátozódtak, és így hatástalanok az alperes által korábban nem lajstromoztatott MACCOFFEE védjegyvel szemben. Ezért fellebbezését megalapozta a MACCOFFEE védjegyre vonatkozó szokásjogi jogosultsága, amelyet a Szingapúrban való használat útján szerzett.

A fellebbezési bíróság szerint az alperes által előadott érvek a szingapúri védjegy törvény rendelkezéseit alapul véve nem érvényesíthetők. A védjegy lajstromozási rendszer által nyújtott jogok meghatározásánál alapvetően figyelembe kell venni a törvény betűit. Így a lajstromozatlan védjegyekre alapozott jogokkal szemben a lajstromozás által nyújtott jogoknak

van elsőbbségük. A védjegy törvény eleve tiltja hasonló védjegyek lajstromozását azonos áruosztályokban. Ilyen alapon a bíróság elutasította az alperes keresetét.

Uruguay

A *Ferring BV* (Ferring) kérte az Uruguayi Szabadalmi Hivataltól az 5. áruosztályban a TRACTOCILE védjegy lajstromozását „férfi aktivitás módosítására szolgáló gyógyászati készítmények” számára. A bejelentés ellen felszólalt az 5. áruosztályban lajstromozott TRASTOCIR védjegy tulajdonosa.

A hivatal helyt adott a felszólalásnak, és elutasította a bejelentést arra hivatkozva, hogy a védjegyek nem voltak egyértelműen eltérők.

E határozat ellen a Ferring fellebbezést nyújtott be az Adminisztratív Bírósághoz, amely megállapította, hogy a védjegyeket egy átlagos fogyasztó szemszögéből kell vizsgálni. Ilyen alapon a bíróság a védjegyeket grafikai szempontból rendkívül hasonlóknak találta a tracto-/trasto- előtag alapján, amelyek majdnem azonosak, és a -cile/-cil ragot is hasonló hangzásúnak ítélte; így azt is megállapította, hogy a védjegyek hangzásilag is hasonlóak. Ezért a védjegybejelentést elutasította.

Zöld-foki Köztársaság

A Zöld-foki Köztársaságban 2007. augusztus 21-én új iparjogvédelmi törvény lépett hatályba, amely lényegileg azonos a hatályos portugál törvénnyel, de megalkotásakor arra is törekedtek, hogy figyelembe vegyék a nemzetközi egyezményeket, elsősorban a TRIPS-megállapodást is.

Az új törvény szabályozza a szabadalmi találmányokat, a használati mintákat, az ipari mintákat és modelleket, a félvezető termékek topográfiáját, a kereskedelmi és szolgáltatási védjegyeket, az ipari neveket vagy emblémákat, a földrajzi jelzéseket és eredetmegjelöléseket, valamint a tisztességtelen versenyt.